

OBSAH

<i>Úvod</i>	7
1. Co se stalo se vzděláním?	15
1.1 Struktura českého vzdělávacího systému	16
1.2 Klasifikace stupňů a oborů vzdělání	17
1.3 Česká cesta k univerzálnímu vysokému školství	19
1.4 Obrácení genderové mezery ve vzdělání	25
1.5 Vertikální a horizontální diference	26
1.6 Podoba českého vysokého školství po vzdělanostní expanzi	30
2. Proměna role vzdělání	33
2.1 Teorie sociální stratifikace	34
2.2 Teorie lidského kapitálu	36
2.3 Inflace diplomů	38
2.4 Technologická změna	40
2.5 Polarizace a rutinní práce	41
2.6 Budoucnost trhu práce	43
3. Jak se měří trh práce: volba dat pro naši analýzu	47
3.1 Dostupné datové zdroje	47
3.2 Zvolené datové soubory	49
3.3 Použité proměnné a jejich měření	50
3.4 Použité metody	53
4. Vyplatí se dnes studovat vysokou školu?	55
4.1 Jak zjistit návratnost vzdělání	55
4.2 Vzdělání jako pojistka proti nezaměstnanosti	56
4.3 Kvalita zaměstnání a třídní zařazení	57
4.4 Finanční návratnost vzdělání	60
4.5 Máme příliš mnoho vysokoškoláků?	64
5. Těží ženy z masifikace více?	67
5.1 Mají ženy nižší kvalifikaci?	68
5.2 Je ženská práce podceňovaná?	69
5.3 Rozdílné postavení mužů a žen na trhu práce	71
5.4 Proč je ženská práce v Česku podhodnocená	76
6. Vyplatí se studovat jednoduché obory?	79
6.1 Vzdělání jako poziční statek	80
6.2 Diference vysokého školství	81
6.3 Má smysl přemýšlet o vzdělání v relativní podobě?	82

6.4 Jak se liší jednotlivé obory	85
6.5 Vzdělání je poziční a diferencované	87
7. Co znamená „dobré zaměstnání“?	89
7.1 Mají vysokoškoláci odlišné hodnoty?	89
7.2 Jak lze měřit postmaterialismus?	92
7.3 Kdo z Čechů je více postmaterialistický?	93
7.4 Vzdělanostní expanze náš postmaterialismus posílila	95
8. Prekarizace jako budoucnost práce	97
8.1 Kdo je příslušníkem prekariátu?	98
8.2 Prekariát jako samostatná třída	100
8.3 Jak změřit prekariát	102
8.4 Kdo je ohrožen prekarizací	103
8.5 Funguje nové schéma s prekariátem?	105
8.6 Patří prekariátu budoucnost?	108
9. Jak jsou na tom čerství absolventi	111
9.1 Pozice čerstvých absolventů na trhu práce	111
9.2 Genderová mezera v příjmech mezi čerstvými absolventy	114
9.3 Prekarizace zaměstnání čerstvých absolventů	115
9.4 Vyšší vzdělání se vyplatí i na začátku kariéry	117
10. Česko v mezinárodním kontextu	119
10.1 Evropská expanze vzdělání	119
10.2 Vede evropská masifikace k inflaci vysokoškolských diplomů?	120
10.3 Jak jsou na tom evropské ženy?	122
10.4 Prekarizace práce v evropských zemích	124
10.5 Hodnoty dobrého zaměstnání	127
10.6 Je Česko v něčem unikátní?	129
Závěr	131
<i>Použitá literatura</i>	137
<i>Seznam obrázků</i>	149
<i>The changing role of education during the fourth industrial revolution</i>	150